

ایلوپہ غاتیا

2 میکوپہ

- ناول: دے آسلوک آ بندغ
(غسان کفانی / غمخور حیات)
(1) رُکسہ: زندانا سفر
(میر احمد شاکر)

3 میکوپہ

- 10 خلقی دروشم: چنکی
(عصمت بلوچ)
حوال: اکادمی ادبیات کوئٹہ، ولد اکاریم ناہنا
(مطلب مینگل)

4 میکوپہ

- (2) بوگ شوگ: خیراتی آہستال
(ڈاکٹر محبوب شاہ)
نظم: بٹنکو
سکندر سالک

5 میکوپہ

- 17 احوال سفر: ای امریکہ عنخاٹ
(عنایت مینگل)

6 میکوپہ

- (9) سفر نامہ: ماشکیل اسکان ناخید آک
(فیض اللہ فیض، بسیمہ)

7 میکوپہ

اشتہار

8 میکوپہ

اشتہار

All About #Brahui

کوئٹہ

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

ہفتگی
تالار

بلوچستان، اسکول آن پشمن چناتاویل

(شوگل)

تعلیم نا پڑا بلوچستان نا حالیت آتے ایلو صوبہ غاتون
بیٹ تنگے تو بلوچستان تعلیم، جانجوڑی و انسانی حق آتا
بابت کل آن پدموک ء، و دادے پاکستان نا کل آن
پدموک صوبہ پانگلک۔ "الف اعلان" نا تدوک آٹو
تیٹ مونی بروک حساب آتا رداٹ بلوچستان نا کل
آبادی نا 27 لکھ چنا بایدے اسکول آتیٹی مروسر،
ولے کل آبادی نا بیرہ 9 لکھ چنا اسکول آتیا کارہ،
وخت اس کہ 18 لکھ چنا اسکول آتیا پشمن ء۔
بلوچستان اٹ کل اسکول آتا کچ 12 ہزار 347 ء،
ہر آتیٹی 6 درسد ہائی اسکول ء، صوبہ ٹی 76 درسد چنا
سرکاری اسکول آتیٹی داخلہ بلیرہ، 19 درسد چنا غیر
سرکاری اسکول آتیٹی وخت اس کہ 5 درسد چنا دینی

درسد اسکول اسہ کمرہ غا تالان ء۔ 14 درسد استاد
اسکول آتیا ہنپسہ۔ اسکول لوک آچنا تا کچ گریفنگ نا
کچ اسکان زیات مسنے، دن کہ پرائمری نا کھول آ 8
لکھ 65 ہزار 337 چنا اسکول اٹ داخلہ ہلکر، ولے
اوقتیان ہراچنا کڈل اسکول اسکان ہنار، اوقتا کچ
بیرہ 1 لکھ 91 ہزار 300 اسکان سلیس، دا حساب
گریفوک حالیت ء پیدوار کیگ۔ خواندگی کچ نارداٹ
ہنگے تو الف اعلان نا رپورٹ نارداٹ خواندگی کچ
نرینہ غاتیٹی 37 درسد نیارٹی تیٹی 15 درسد اسکان
ء، وخت اس کہ خلقی علاقہ غاتیٹی دا کچ 35 درسد آن
ہم کم ء۔

ہینکار و شوگلار عبدالحمید قلات پرنز ٹیل روڈ کوئٹہ غان ہینک کرسا 302
فیر 1 یونیورسل کمپلیکس جناح روڈ کوئٹہ غان تالان کرے

مدرسہ غاتیا موان کیرہ، الف اعلان نارداٹ 216
اسکول دا وخت آ غیر فعال ء، ایلو اسکول آتیا 37

غسان کفانی

فلسطینی دیہاڑا خاص ہمو پست سال نا دور باری ٹی فلسطینی مخلوق تون غسان نابید شرت آن قول و کرار، کمٹ منٹ اس کس۔ اودے اونا گچین آ سفاقی گشادو نوشت آک ہمو جاگہ غار سفیر کہ او بیرہ کسہ لکھپ بلکہ فلسطینی تا کسہ غاتے لکھے۔ اونے بیرہ دا کسہ ء لکھا بلکہ اودا کسہ غان نوشت نا پوسکن ء درغ اس دُن ملا کہ اینو اسکان مخلوق غسان ء اسہ بھلوتا ریجی، علمی، لوزاکی پڑا جتاو سرجم ء حوالد اسے تون لکھگے۔۔۔ کس اگر غسان ء پنگ ء یا اوڈا لکھنگ ءون چا فلسطین آ لکھگے ء۔۔۔ دانی چچ ء باک اس اف کہ غسان فلسطین نا ٹھی آولے زندہ انگا دروشم ء۔۔۔ ہرا نوشتنی پڑا مون مستی روان ء۔۔۔

کیرن رائیلی

ای اونا اسرنت اس خنٹ بس، وای تینا جاگہ غانخ قیث۔۔۔ ایڑے فیاض تینے دیوال اٹی خلنگ کس ونا مسٹر بابا۔۔۔ بابا پارسا چکا وکننگ کس۔۔۔“ غسان نا جنازہ ٹی مخلوق بھلو کچ اسے ٹی اوار کس۔ اونا مار فیاض اوڑ تون ہم گام کس۔ جنازہ بیروت نا گلی کوچہ، بازار تیان گدرینگسا قبرستان آریگا۔ غسان نامو (میت) فلسطینی بیرک اٹی پیڑوک کس۔ ہرا تم اونا نامو (میت) ء لجر اٹ تختک سر تو اونا ونا غا مار تینا دوتا ہورتے بڑ کر سا سبب مندی نا نشان اس جوڑ کرے۔ غسان نا چندی کڑداریت اسٹ ”حقیقہ غا واپسی“ نا ہیر و ہم اوار ء۔ ہرائی فلسطینی کار اکن تینا مارتا قربانی و سبب مندی نا درشانی ء۔ اخیراٹ غسان تینا مار ء باوہ کن قربان منگ آسر سبب نشان لیتک۔ تینا گوئڈ بلے اختہ انگا زنداٹ غسان مدامی

..... براہوئی مٹ: غمخور حیات

اُرائی کس۔ اونا پنج سال نا مسٹر لیلی اُرا نا پیشن سیڑھی تیا چاکلیٹ کننگ کس، ہرادے ہمو تم اونا باوہ اودے تسوس۔ بعب تراک اوتا اُرا نا غٹ دریچہ غاتا شیشہ غاتے خندہ کر سا تالان کرے۔ اینی سیڑھی تا پارہ غارم کرے تو اوکارا نا ہس مروک آڈوڈا ء خنا۔ ”لایمس نے آن زرس مرموک خندگا، و غسان چچ خنتکو کہ۔۔۔ ای اودے اونا پن اٹی ہرے اسکان توار کریت۔۔۔ ولدا کفانی تینا نہہ سال نا مار فیاض تون اوار

1970 آن 1972ء اسکان فلسطینی سیاست و سلمہ بند جہد و کاریم ہیٹ ترندی و تیزی اس بس۔ پی ایل اوبلنات و اردن آن اسرائیل آچندی جلیو آتے کرے۔ داغلی سیاسی زور انا سوب آن اردن 1971ء اٹی پی ایل او ء ملک بدر کرے۔ 1972ء ٹی ریڈ آرمی (خسین فوج) تل ابیب نا بالی پٹ آتیا جلیو کرے وٹلفون آن کس اس پی ایف ایل پی نا پارہ غان دا جلیو آتا زموای ء امانا کرے۔

8 جولائی 1972ء ٹی غسان کفانی و اونا خوارزادہ لایمس اونا کاراٹی سوار مسر۔ غسان تینا خوارزادہ تون ودی دے آن بے کچ مہر کریکہ۔ اونا ودی دے آتینا دواٹ نوشتوک کہہ یاظم آتا کتاب آتے اودے ٹیکہ کریکہ۔ دا کتاب اٹ ہرا خاکہ غاک اوار مسرہ۔ اوفتے ہم اوتیت شون تسکہ۔ ہرا تم غسان ہمو زدے کار ء سلف اس خلک اشارٹ کننگ کن، تو کاراٹی فٹ انگا بعب ترخا و ہڑتوم آک (ماما و خوارزادہ) شہید مسر۔ دا ڈودی آظلم انا عمل ء تل ابیب نا بالی پٹ آتیا جلیو نا ورنی ٹی کروک کارروائی اس پانگا۔ اینی کفانی تینا نہہ سال نا مار فیاض تون اوار

کسہ

..... میر احمد شا کر

زندانا سفر

ایلو ء مبارکی تر، انتنے کہ سال بھاز بھلو مالدار اس کس، و اودے اولیاد الوکہ، ودی متنگ آن گڈ چچیکو دے سال تینا خلق آن مرخوک انا کل ہمسائے تے بٹنگا کہ پگہ بریرے چنا ء شہہ کینہ۔ و پن اس تخنہ۔ خوک مرانا ہمسائے سیاد آک بسر تو سرارغ کننگ آن پدکماش ورناک غٹ تو سر پاریر کہ سال نا مارا نا پن ء دیرخن، ہر کس پارسا کرے گڈیکو وخت اٹی شاہ مراد پارے پن ء تے ”شادین“ کہو۔ اللہ اودے باوہ لمہ وایلو قوم راج اکن شاداس کے، غٹ چچی واپن ء گچین پارے۔ اوسال نا مارا نا پن ء شادین تخار۔ وخت آک ہنسا کریر، سال نا مار شادین بس بھلن مس، و سال اودے پارے کہ تینا و غر و خور دہ غاتے خوافنگ کن در، نا اینو آن

پسا مال انا نت تون ہنسا کریر، ہیٹ ویش تیان گڑاس تمار و گڑاس لاغری آن سکس، ہندا میٹل ہیٹ اسہ چکو خور دہ اس شادین نا پنی کس، اوشادین ء بھاز دوست کس، شادین ہرا تم ارغ کنگلک تینا ارغ نا چورک اس ڈاکہ، ولدا دا چورک ء تینا پن کروک آ خور دہ ء تسکہ۔ کسراٹ ہندا خور دہ مال آن پیشن مسکہ، شادین نا الہ نا مار نوروز خان اسہ دے خل اس خسا، خل خور دہ نا کاٹم اٹی لگا، خور دہ کتار آ بس۔ خور دہ ء شادین نا باوہ تڑے، شادین بھاز ہوغا وخر کرے کہ نم کنا خور دہ ء انتنے تزیارے؟ (برجاء)

..... عصمت بلوچ

10

خلقى دروشم چٹكى

پڙچ آڪ ارنگانو، پيوڊر آڪ تا مڪن
منسو۔ باوه پارے بان (پڇ انا کوڻي) اس
تقوہ و لے مستری الوفلنگ متو۔ بابو پارے
خیر مریمک داسہ اُپنہ مش آ کانہ، اوڙے
نوان ۽، پڇ داخس مفک۔ بابو ہندن نن
تون تران کنگ کس کہ واڙاڻی پڇ انا گزگڑہ نا
تواریس۔ بابولت ۽ دوئی کرے اڙو کرسا
لنگوک کرسا پڇ انا پارغا ہنا۔ ای ہم بابو نا
رنداٹ ہناٹ۔ ای و بابو واڙ ۽ سرمن
ہران کہ پین لوک اس بسے بابو نا پڇ ۽
ڈلنگ ۽۔ گز بابولت اس ایلوچ ۽ خلک پڇ
تزا۔ بابو واڙ انا با ۽ بشت تھے پدان سن
اراعا خاخر اتون۔ (برجاء)

پاٹ اکن گزاکوٹ ۽ تینا کوپہ غاٹھاٹ،
پاٹ تے مش آن ڈرفیہ گزاکنا کوٹ ۽
پانگ ازار۔ ہندا سوب آن اڙا لگانے۔
ایلو کئے اسہ خیری اس کس اوہم مٹکن مسن،
تنگ ۽ کئے پڇ کیک، بابو پارے۔ ای بیہ
۽ پاریت کہ بابو کئے ہم کوٹ اف۔ ننا ارا نا

شیرہ لیتک، رنگ لیتک، ایلو دارواس ہم
ارے۔ اودے کڑہ خوڑت کیرہ پداہیٹ انا
سل اڻی شاره تے گزاکوٹ اسے تو یارا تو
اُف امر پڇ ۽ ایلو۔ گور پڇ نا ہوشہ ۽، دپچہ
ہراڙے برف کرینے، پڇ تے بس نئے سر
مس۔ کئے کوٹ افک، ناباودہ کوٹ اس خدو
ہلکوسس کن کن و لے اودے مشک اس
کڑک کرینے۔ ایلو ہمیز دے ای ہناٹ

ایلو دارواس ہم، رنگ لیتک، ایلو دارواس ہم
ارے۔ اودے کڑہ خوڑت کیرہ پداہیٹ انا
سل اڻی شاره تے گزاکوٹ اسے تو یارا تو
اُف امر پڇ ۽ ایلو۔ گور پڇ نا ہوشہ ۽، دپچہ
ہراڙے برف کرینے، پڇ تے بس نئے سر
مس۔ کئے کوٹ افک، ناباودہ کوٹ اس خدو
ہلکوسس کن کن و لے اودے مشک اس
کڑک کرینے۔ ایلو ہمیز دے ای ہناٹ

بابو نا ایلو ہمراہ ہرا کہ ہمسائے اس کس، اوتینا
پڇ ۽ رخت کرے بس گزاکوٹ او ہر تو م آک
مش انا پارہ غار اہی مسر، پاٹ اکن۔ ای
ہموڑے تینے مش حیث لوٹواٹ، ہوغاٹ
پدا ہناٹ تینا اراغا۔ کنا لمہ کئے خنا پارے
کہ نے انت ۽ ہوغاٹس؟ ایلو نا پڇ آک
انتے مشی ۽۔ ای پاریت کہ کئے بابو دو
مش آ۔ گزاکوٹ کئے کس کہ بابو مرکا ہک
مش آن اپار پاٹ کیرہ، اُرے کیرہ۔ نی
ہوغاٹ نن ہرازدے ہنان نرموب پر غنگ
کن مش آ گزاکوٹ پیش آ سوار کیوہ دیوہ۔
ای گل کریت پدا لمہ غان سوچ کریت کہ
نرموب انت اسے۔ او پارے کہ چکو بوچ
اسے۔ مش تا کٹم تاردک، ریدہ ۽ سے ایلو

حوال

اکادمی ادبیات کوئٹہ، ولدا کاریم نابنا

..... مطلب مینگل

شاہوانی نور محمد پروانہ نا شخصیت نا چندی
پالوتیا گپ کریر۔ او پاریر کہ نور محمد پروانہ
اسہ سچا ۽ بندغ اس کس، وخت اس ہم
مصلحت آتا گواچی متو۔ او اسہ پورو و
خلپرک ۽ صافی اس کس۔ او دما تومی و
اجتہی فاندہ غاتے مون آتخسا کاریم
کرے۔
دودانا ارٹیکو نشست اڻی بلوچستان اڻی خلقی
ادب نا سر حال آ اسہ مذاکرہ اس مس، دا
مذاکرہ اڻی بلوچی، براہوئی و پشتو خلقی ادب نا
رداٹ جوان ہیٹ و گپ مس۔
پشتو خلقی ادب نارداٹ ہیٹ و گپ کرسا
پشتو اکیڈمی نا جزل سیکرٹری جناب نقیب
اللہ احساس پارے کہ خلقی ادب اسہ بندغ
اسے نا تخلیق مفک، داسینہ بہ سید اسہ نسل
آن ایلو نسل اسکان برسا کیک۔ پشتو اڻی
لوک ادب نارداٹ عبدالحیث لاند، صادق

شخصیت و فن انا رداٹ
”پاکستانی ادب کے معمار“
نارداٹ کتاب شینک کنگ ۽۔ دارداٹ
براہوئی زبان نا پڇی آ صافی، ادیب
براہوئی نور محمد پروانہ نا شخصیت و فن آ
سلطان احمد شاہوانی نا شین کرکوک کتاب
شینک کنگا نے، ہرا نا مون پاشی نا دودا
ہلکے۔
دارداٹ براہوئی اکیڈمی نا چیئرمین ڈاکٹر
عبدالقیوم سوسن براہوئی و سلطان احمد

افضل مینگل کرے، وخت اس کہ خاص
انگا مہمان پشتو اکیڈمی نا جزل سیکرٹری
نقیب اللہ احساس و بلوچی زبان نا پڇی آ
ادیب شاعر پروفیسر ڈاکٹر زاہد شتی کس۔
مہمانداری نا زموری تے نور خان نواب
محمد حسنی سرتس۔
داوخت آ اکادمی ادبیات پاکستان کوئٹہ نا
اعزازی ناظم پروگرام ڈاکٹر عبدالقیوم

کوئٹہ صوبائی دارالحکومت بلوچستان تینا
زبیدار آمتین وکاری سٹری دور آن
آجبت نا کڈ آ گام کنگ ۽۔ کوئٹہ نئے بیرہ
تینا گچن انگا چا، زیبا غا دور بیرہ، وشتین آ
بولی تا سوب آن پڇ آ ڈہیہاٹ تینا کیکہ ۽
پچار اس تنگ، بلکن دارداٹ زبان و دودو
ریدہ نا شوندار و تالانی کن چندی ادارہ و
تنظیم آتا کڈ آن کتاب و علم دوستی نا بابت
ہم کہی دودو سیمینار آتا اڈ تنگ نا ہند ہم
ارے۔ تدوک آ دہائی تینی ادبیات
پاکستان ادبی تپہ غاتینی تینا کوئٹہ ریجن نا
ادبی سر جز آتا سوب آن اسہ جتا ۽ ہنداس
ودی کریمس، و لے ایلو سرکاری ادارہ
غانا تینا دار و اراس مالی و بست و بندی تنگی
تا پلو اڈاٹ برسا کرینے۔
دارداٹ ہنگے تو سیمینار ٹیم ورک ادارہ،
خلق، کمیٹی و شار تا زیبائی و ادارہ غاتا
شوندار و اڻی راہشون ناوڈ کاریم کر فنگ نا
سوب مریم۔ دارداٹ ہرا تم ڈاکٹر عبد
القیوم بیدار چارج ۽ دوئی کرینے، تو
براہوئی اکیڈمی، بلوچی اکیڈمی و پشتو
اکیڈمی نا مخلص و مہربان آ ادیب و شاعر
آک دودا آتے زیبائی شینگ نا سوب جوڑ
مینگ ۽۔
تدوک آ دے اسہ دودا اس اڈ ہلک، ہرا نا
کماشی ۽ براہوئی زبان نا پڇی آ ادیب محمد

ادبیات پاکستان ادب نا
شوندار و تالانی کن ہرا
کاریم تے کرینے اوک کس
آن ڈوک افس۔ اکادمی
ادبیات نا کڈ آن کتاب
آتے ایوارڈ تنگ، کتاب
شینک کنگ و سیمینار، مذاکرہ
و مشاعرہ کر فنگ جوان ۽ گام
اسے۔

بیدار اکادمی ادبیات
پاکستان نا کار کڈ نا جاج
اس پیش کرے۔ او
پارے کہ اکادمی ادبیات
پاکستانی زبان نا شوندار و
تالانی کن تینا اہم انگا
کڑد ۽ سرتنگ اڻی ۽۔ دا
رداٹ ہر سال پاکستان نا
پڇی آ ادیب، شاعر آتا

بوگ شوگ

خیراتی آہسپتال

.....2.....

بھارتی بندغ آتا ہیئت آک خیرین گڑی آن
دو خیرین مریرہ۔ سول ہسپتال نا کینٹین اٹی
ہر اتم سیاسی شرہ مسکہ تو اسہ خوش مزاج ء
میڈیکل ریپ اس سیاسی مجلس ء ٹوک ٹکار
اٹ بدل کر یکہ کس آ ٹوک خلک کہ کس آملنڈ
کر یکہ کس آ زور زور آن مخاکہ اسہ دے
مالی تا سپروائزر ڈاکٹر ء پارے داناراج انا
بد قسمتی ء انسان تا ڈاکٹر اس پھل آتے دیر
ایسہ ون کہ بیش تا ڈاکٹر مسہ است آ
ارمان الو ہیٹ میٹل اسے نابلہ ء ہر فیہ
داڑے تو قوم انا بلہ ء ہر فنگ اُس، نادارو
درمان آن جوان ء بندغ آک بیگو امریر،
ٹھچی ٹوری آ جون تا پٹ اسے آن دو
برے، پین اف پن تا تو تاریخ اٹ نوشتہ
مریک، ڈاکٹر آک مزار ڈاکٹر پارے نا
قصواف زوے قصور کناء بخال نا بکری
آن کشاٹ نے میڈیکل ریپ تحقیث
نے، نہ تو ایو ہم لکپاس ناٹ اسے آبیدہ
بہا کر یسہ۔ یاد ء نے ٹھیل وڈیرہ مرادنا پرخ
سماالو نے خدوسندھی سے آن سوچ کر لیس
ڈھاڈر سندھ اٹی ء یا پنجاب اٹ؟ کنا
خیرات خور مر اسٹنچی ء داسکان خٹنس ولے
دینی و سنگا پور ء خناس، بلہ نا پوڑ چنگ، گلی
کوچہ غامٹی لوڈ انا لٹ دوٹی گلکدر، ماٹیو،
بوہے مادران و خرتسہ، بڈ آ بہا کر یکہ، گلی
کوچہ غامٹی کوک پاڑو تے کس۔ دا ہیئت
آتے بنگ میڈیکل ریپ بریف کیس ء
تینا ہر فے بش مس کہ بھلو نا کوتا تو اس کا
کرے۔

سول ہسپتال اٹ کلاس فور نا نا خوانندہ ء
ملازم اس پنوک آہڈ آتے ہندن تفیکہ جوان
انگا آتھو پیڈک سرجن آک تفنگ کتوسہ،

سرجن آک اودے تختی ٹی پت تھوسر کس انا
ہڈ آتے تھیس نہ تو نا پرائیویٹ کلینک آتیا
دیر بریک؟ اسہ دے ہندا بندغ کینٹین آ

.....ڈاکٹر محبوب شاہ

انسان اسے دارو درمان کتوس، ہڈے
سبب انا دہ بجر غان نکان دوازدہ بجر
اسکان انقلاب جہد انا پڑوہ کریرہ، مدام

دافتا چارغ آغا اشرف شاہ غاچنی کس، کس
اتون تا سائیکل اس الوکل ء تا آغا صاحب
اسٹ اسٹ آ اراتیا تا سر کر یکہ، ہراز دے
اشرف شاہ جو کہ کل تا خٹن آن گڈ سرک نا
نیام آ سلوک سوزوکی، موٹر سائیکل، چرتز

تو لوک کس ڈاکٹر اس ہلشس بس پارے
ہمت کر نیازی اسے گاڈی اس گڈانے،
ٹنک دوک تے پناو، مسہ ڈاکٹر کاٹم آتے
سیاہ ء، ماہی نا ہڈ آتے تفنگ کیسہ، دا بندغ
اراکھٹی اونا ہڈ آتے تھے پیش تما، پارے
ہر گدرینگو آدے اسہ استاد اسے۔

سول ہسپتال اٹ گڑاس ڈاکٹر کیونسٹ،
سوشلسٹ، انسان دوستی، لینن ازم
مارکسزم، ملکی، ودرملکی تاریخ، وزرگران آ
سرجم ء شرہ کریرہ، دافتا اسہ ونا و انسان
دوست ء سنگت اسٹ موٹر سائیکل آبلکہ، اسہ
دے پارے دنیا ہراکان ہراڑے سرمس،
راج انا بندغ آک داسکان بے شعور ء،
ایو ہسپتال نا پوچہ خلوک آ ماہی ء انسان
دوستی ٹی موٹر سائیکل آراغاتے سر کر بیٹہ پد
آن ڈاکٹر اس توار خلک، پارے نا قصور
اف۔ کامریڈ عشق خن تیان کورمریک۔

اسہ سوشل ودرکراس کہ مدام ساڑی مسکہ اسہ
دے مجلس نا نیام اٹ زہیفہ نا تے فون بس،
ہو غسا پارے پین دے اس نے تون جنگ
کپرہ کئے معاف کراوہم چپ کرے جٹ
اسے آن پد پارے دہچا دنا زہیفہ کس کنا تو
داسکان برام متنے۔
دا کیونسٹ ڈاکٹر آک اسہ دے ہم اسہ

گاڑی، انڈس، بچارو ہر کس ء لفٹ اکن
خدانا پن کریرہ، پین اتون تینا ڈاکٹر نامون
اٹ کامریڈ نوشتہ کریرہ، اسہ دے نا جوڑاس
کامریڈ ڈاکٹر اسے حاجی صاحب پارے،
تو انا جوڑے پارے کئے حاجی پاپیس، ولے
ہراڑے کہ دافتا ڈیوٹی کس، ہمو او پی ڈی
تینی کپیوٹر آپریٹر، ٹیکنیشن، ویکسینر، آک
سرلیہ نا جوڑے انا درمان ء کریرہ، دنان سیکشن
اٹ گیشتر چیراس اس دنان کشاکش، اسٹ نا
خل کرک آدنان نامون اٹ نا جوڑے نا جوڑ
ء دنان اس کشاکش، نا جوڑے خار کرے، امیل
اودے چپ تنگ کن ایلو دنان ء تے ہم
کشا، ہندا سوب آن چندی نا جوڑے آتے
مون انگا زردوٹی و پین وڈ انا بیمار یک
لگاسر۔ اسہ ڈاکٹر اس کہ بھاز لاخ کس کچ آ
دے نا جوڑے آتیاں پیسہ کشاکش، مجلس اٹ
اشرف شاہ پارے تے چاکن، امیل
پارے شوگر ء کئے۔ ہننی کنگ کپرہ۔
کیونسٹ ڈاکٹر اس پارے تے غریب آتا
حق ء تو کنگ کیسہ اوٹی ہننی اف؟
ہرا کہ سینئر ڈاکٹر آک سر اوکل درمان نا
بہانہ ٹی ہر نا جوڑے وڈ وڈ انا ٹیسٹ آتے کن

ٹیکو

سکندر سالک

بدن نا جینہن اس کے مرمری ٹیکو
عجب نا خنک زیبا ٹیکو

نا اس بالاد مندر، بوز نا اشکن
توار اس نے تو نسک کو ملی ٹیکو

عجب نازاٹ قدم ہر فیہ نی معصوم
قدم تا چال نا کس خزلی ٹیکو

خناسہ نی کئے بسہ سد مہراٹ
وفا کن تون کریرہ مہراٹ ٹیکو

کئے نی مہر تسہ کہ دن ہر وخت
کریس جاگہ است اٹ ہر گڑی ٹیکو

ہرا سہ بد نظر نا نے نظر لگا
اچانک انت مس نے پٹلی ٹیکو

کئے الاس انت الاس دنیا ء
سکندر دغ نے کن بس است اٹی ٹیکو

All About #Brahui

- * Online Brahui Books
- * Interviews
- * News
- * Novels
- * Poetries
- * Short Stories
-And more

برابھوئی نابابت
برابھوئی ٹی

www.talarbrahui.com

سوف تاباغ اناسیل:-

یونیورسٹی نائیو پروگرام آئینا بار سال اٹی
اسہ وار اسٹوڈنٹ آتے ہندی آفصل وباغ
تا چکر کن دریہ۔ ہندن غ اسہ پروگرام
اسے کن ای تینا پن ۽ درج کرفیٹ، دا
پروگرام 2018ء ٹی اکتوبر ناسیزہ تاریخ
آڈٹروک کس۔ نن گراس اسٹوڈنٹ دے

انادوانزہ ونیم سچہ ناوخت آئیونیورسٹی نائس
آتینی سوف انا اسہ باغ اسے کن راہی
من۔ دا باغ یونیورسٹی آن نیم گھنہ سے نا
مڑی آکس۔ وخت اس کن اڑے سرمن
توباغ انا مالک ڈیوڈ ننا مون آس وکل
اسٹوڈنٹ آتے بچر کرے۔ ڈیوڈ اسہ بڑ
بالاد ۽ زمیندار اس کس۔ ہرانا وٹی فچ معف
شت ہفتا سال انا نیام اٹی کس۔ ڈیوڈ
ریش ۽ کوٹ کریمک وے او پروت آتے
ہنداش بھلن الاس ہرا کہ اونا زونا

ہڑتوم آہیمہ غان لڑونج خنکا رہ۔ ڈیوڈ نا
اسٹال ہندن جوڑ کس دن کہ وخت انا
انگریزی فلم آتا کردار آک سر۔ نن بچر
کنگ آں پد ڈیوڈ کل اسٹوڈنٹ آتے
پیشن بچ آتیا تو لے۔ اونا چند کرہ سینا رہی آ
اسہ بڑ ۽ جاگہ اسے اسلیس۔ ڈیوڈ ناگپ
آک دن سر ۽ ای وکنا زہیفہ دا سوف انا
باغ اٹی مالک نا حیثیت اٹ کاریم کنگ
اُن۔ اصل اٹی داباغ انا بنادن مس کہ اسہ

دے کنا زہیفہ سوف انا درخت اس بازار
آن الیں۔ نن ہمو درخت ۽ دا غارا اٹی
خلکن۔ ہمو درخت آن پد کئے سوف انا
درخت خلنگ نا شوق تہا۔ گڑا منہ درخت
ای ہم ایسٹ ہندائے خلک۔ ہندن وڑ
وڑا نا سوف اتسا وڑاے خلکان داباغ ۽
جوڑ کرین۔ نن 1988ء آن 1992ء
اسکان داڑے درخت خلسا کرین۔ ولدا
1993ء اٹی نن داڑے سوف انا مارکیٹ
اس ملان۔ دا مارکیٹ ہندادے کہ
ہراڑے نم دا وخت تولوک اڑے۔ دا
وخت داباغ اٹی چندی ورائٹی ناچ معف مسہ
ہزار درخت خلوک ۽۔ ای وکنا زہیفہ سہب
آن شام اسکان داڑے کاریم کینہ۔ سہب
اوتون نن سوف انا ڈونٹ (Donut) جوڑ

احوال سفر

ای امریکہ ۽ خنٹ

(17)

کشوک آ سوف تے ہندا بیگ آتینی
شاغن۔ نن وخت اس کہ باغ انا کنڈ آسر
بلکن تو ڈیوڈ پارے کہ چٹ صبر کیرے۔
کنا بندغ آک نے ٹرائی تینی باغ آسر
کیرہ۔ باغ تو بھاز مرالو بلکہ ہنداش سے
سدگام اس کسکہ۔ ولے ہموڑ دے پرانا
سوب آن کسر آ دیر سلوک کس۔ نن کل
اسٹوڈنٹ آک ہموٹرائی تینی سوار مرسا
باغ اکن سر بلکن۔ باغ ۽ سرمنگ تون
اسٹوڈنٹ آک سوف تے کن مون کریر۔

..... عنایت مینگل

(عنایت مینگل نا تعلقہ اری نوکے آن ۽۔ اوتینا ہائی تعلیم ۽
نوکے آن دوئی کرے۔ ولدا ایجوکیشن اٹی استاد نا حیثیت
اٹ جوائننگ تس۔ اونا شوق خوانک ۽ خوافتنگ تون زیات
کس، داباوت اوسٹرز کن اسکا لرشپ آ امریکہ کن ہنا۔ امریکہ غان پدی ہنگ آن پداو
محکمہ تعلیم نا پالیسی پلاننگ اینڈ اہلی مشین یونٹ (PPIU) ۽ جوائن کرے، داسکان
ہموڑے سروں کنگ ۽۔ اوا امریکہ ٹی انت خنا، او فتنے قلم و کاغذ نا مک اٹ تلار نا
خوانک آتے کن رود ہندے۔)

دلچسپ انگا گپ داس کہ درخت آتا ہر
لائن ناول اٹی اسہ تختہ اس خلوک کس ہراڑا
سوف آتا ورائٹی نا پین لکھوک کس۔ یعنی کہ
ہرلائن اٹی اسہ ورائٹی نا درخت خلوک سر۔
ڈیوڈ نے مہالو پہہ کریمک کس کہ ہرا درخت
آتا شیف آ بیک روتوک مسر ہموقتیان
سوف کشکے۔ ولے اگہ درخت نا
کیرغ آ بھلو بھلو بے مس تو او فتنے
کشکپیرے۔ ڈیوڈ نا منخت داس کہ ہرا
درخت آتین مہالو سوف کشکنگا نے
ہموقتیان سوف کشکبو۔ یا ہمو درخت آتین
کشکبو ہرا فاقا سوف تے بازار آدپہ، بلکن
ہندائے دکان آ بہا کنگرہ۔ نن آن
بیدس باغ اٹی ہمو علاقہ نا چین ہم نیازی و
نرینہ تینا چناتے تنون اوار سوف کشکنگ
کن بسوسر۔ ہندن نیم گھنہ اسے آن پدکل
اسٹوڈنٹ آک تینا پوروی ۽ کریر۔ ای و
جاوید تو تینا بیگ ۽ پر کنگ آن پد چین بیگ
اس ایسن و پر کرین۔ باغ آ ہنگ کن تو
ننے ٹرائی تینی دریو ولے واپسی آہر کس تینا
منشا اٹ بسک۔ مدان مدان کل اسٹوڈنٹ

ناچ ۽ لوڈ شینگ اس مفک۔ ہندا سوب
آن اوتینا فروٹ آتے ہم باغ انا تہی
اسٹور کیرہ۔ اسٹور ۽ ہنگ آن پد ڈیوڈ نے
تینا دکان آدے۔ دکان اٹی رنگ رنگ انا
سوف و سوف آن جوڑ کروک ۽ پین گڑا ک
سودا کنگ کن تخوک سر۔ دکان نا سہ کنڈ
آن کاغذ نا بیگ آتینی وزن نا رداٹ
سوفک تخوک سر۔ بھلا کچ انا بیگ آتینی
فچ مف چار کونا کچ سوف سر ہرانا نرغ
اسٹور آدے۔ دا اسٹور اسہ مرغن ۽ کمرہ
اس کس۔ اسٹور اٹی اسہ مرغن ۽ مشین اس ہم
تخوک کس۔ دا مشین سوف تے او فتنہ ساز نا
وڑاٹ جتا جتا کریمک۔ مشین نارنگ و ہائی
آن خنکا کہ کہ دما ہالو نا دورا نا مشین اس
کسکہ۔ ہندا سوب آن ڈیوڈ ہم تینا مشین نا
زی آٹوک اس بٹا پارے کہ دما مشین کئے
آنا رمتکن منے، ایہن تو ایو پگہ تو ڈیوڈ
مشین آتا دورے۔ مشین ۽ نشان تنگ آن
پد ڈیوڈ نے اسٹور اٹی درے۔ اسٹور نا تہی
سوفک مرغن آ کریمک آتینی تخوک سر۔
ڈیوڈ پارے کہ داڑے ارا کولر تخوک ۽، ہرا دا
اسٹور نا درجہ حرارت ۽ کم تخرہ۔ اسٹور اٹی

آک اسٹور آ برسا ولس اٹی سوار مرسا
کریر۔ ہندن پشیم نا دو سچہ غانا واپسی
مس۔
تھینکس گوگ ڈے

(Thanks Giving Day)
دن کہ ہر علاقہ ووطن نا تینا تینا تہوار آک
مریرہ۔ ہندن امریکہ ٹی ہم ہر سال اسہ
دے اس بریک ہرائی ہر خاہوت تینا ارائی
وڑا انا کنشت جوڑ کیک۔ دادے ۽
تھینکس گوگ ڈے پارہ۔ دادے آ
امریکہ ٹی سرکاری لیول آچھٹی مریمک۔
دادے ہر سال نومبر نا گڈیکو ہفتہ نا پنج شنبہ
نادے اڈتنگک۔ دادے انا ہنا شانزہ سدو
ہست ویک (1621) اٹی نومبر نا تو اٹی
مس۔ وخت اس کہ یورپ آن بروک آ
مخلوق امریکہ نا نیمہ غابنگ نا بنا ۽ کرے تو
اول سرائی بروک آتے اوا جاگہ نا موسم و
فصل آتا دسنگ نا خبرالو۔ پیشن آن بروک
آ مخلوق آتین بھاز آک نیو انگلینڈ
(New England) اٹی جاگی مسر۔

او وخت برطانیہ دنیا نا ہر نیمہ غاکوزہ کرساو
علاقہ غاتے تینا کالونی جوڑ کرسائس۔
ہندن امریکہ ۽ ہم تینا کالونی جوڑ کریر۔ نیو
انگلینڈ نا علاقہ ٹی امریکہ نا شش ریاست
بریرہ ہرائی ورمونٹ، مین، روڈ آئی لینڈ،
نیو ہپشائر، کنیکٹی کٹ و میسا چوسٹس نا
ریاست آک اوار ۽۔ یورپ آن بروک آ
مخلوق ہندا علاقہ غاتے ٹی آباد مس۔
او فتنون گڑا اس جاگی آ مخلوق ہم مک
کرے ہرا کہ او فتنے فصل آتا موسم و دسنگ
۽ رعنا مار۔ ہرا تم کہ او فتنے تینا اوکیو فصل
آتے روتار تو نیو انگلینڈ نا گورنر ہرا کہ
برطانیہ نا نمائندہ کس، اوشانزہ سد و پست و
یک اٹی نومبر نا تو اٹی یورپ آن بروک آ
مخلوق تون اوار گڑا اس جاگی آ بندغ آتے
کن اسہ دعوت اس کرے۔ دعوت نا
منخت اوکیو فصل ۽ دوئی کنگ نا منت
ہر فنگ کس۔ ہموکان پدا دعوت باقاعدگی
اٹ اڈتنگا نے۔ دادے آسرکاری چھٹی
ہم مریمک۔
(برجاء)

(9)

ماشکیل اسکان ناحید آک

کنا هوش ۽ وا درینس فی

کوئٹہ اور تربت کے شہریوں کے لیے بڑی خوشخبری!

چین سے 21 جدید گرین بسوں کا قافلہ
بلوچستان کے لیے روانہ...
جو بہت جلد یہاں پہنچنے والا ہے،

وزیر اعلیٰ بلوچستان **میر سرفراز بگٹی** کی خصوصی ہدایت پر
عوام کو بہتر اور آرام دہ سفری سہولت کی فراہمی کے لئے شاندار اقدام

ان بسوں میں سے 17 گرین بسیں کوئٹہ کی گرین بس سروس کا حصہ بنیں گی جبکہ 4 بسیں تربت کے شہریوں کے لیے مختص ہیں
اس کے ساتھ ہی کوئٹہ کی خواتین کے لیے پنک بسیں بھی شامل کی گئی ہیں،

ان بسوں کی آمد کے بعد کوئٹہ اور تربت کے شہریوں کے لئے
سفر ہوگا آسان، آرام دہ اور جدید

MG No 06/2025-26

محکمہ اطلاعات | حکومت بلوچستان

www.dpr.gob.pk

@dpr_gob

dpr.gob

@dgpr.balochistan

معرکہ حق

ستار 1965 دفاع پاکستان

یوم دفاع پاکستان

مادر وطن کے شہداء کو سلام

وطن عزیز کی خود مختاری اور سالمیت کیلئے
جرات اور بہادری کا مظاہرہ کرتے ہوئے

اپنی جانوں کا نذرانہ پیش کرنے والے تمام شہداء کو سلام

محکمہ اطلاعات | حکومت بلوچستان

www.dpr.gob.pk @dpr_gob dpr.gob @dgpr.balochistan